УДК 7.05:004.92
DOI https://doi.org/10.24919/2308-4863/83-2-7

Аурелія КОЛЄСНІКОВА,
orcid.org/0000-0003-3949-6384
старший викладач кафедри графічного дизайну
Київського національного університету технологій та дизайну
(Київ, Україна) aurika.koliesnikova@gmail.com

Святослав ПОДЛЄВСЬКИЙ,
orcid.org/0000-0002-4608-7346
кандидат історичних наук,
доцент кафедри графічного дизайну
Київського національного університету технологій та дизайну
(Київ, Україна) podlevskyi.sv@knutd.edu.ua

Алла ОСАДЧА,
orcid.org/0000-0001-5153-8028
доктор філософії,
доцент кафедри графічного дизайну
Київського національного університету технологій та дизайну
(Київ, Україна) osadcha.am@knutd.edu.ua

ЕТНОДИЗАЙН В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: РОЛЬ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ У СТВОРЕНІ ВІЗУАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Етнодизайн є важливим інструментом збереження та популяризації культурної спадщини в умовах сучасної глобалізації. Цей напрямок дизайну має надзвичайно велике значення для формування національної ідентичності та збереження традицій, адаптованих до сучасних форматів споживання. У сучасному світі, де домінують тенденції глобалізації, етнодизайн стає інструментом протидії уніфікації, акцентуючи увагу на локальних особливостях. У статті розглянуто роль комп'ютерної графіки як ключового інструменту для створення візуальної ідентичності, базованої на етнічних елементах. Автори акцентують увагу на широких можливостях цифрових технологій, таких як Adobe Illustrator, CorelDRAW, Blender, Photoshop, та інші програми для адаптації традиційних орнаментів, кольорових палітр, типографіки і символів. Особлива увага приділяється методам поєднання елементів національної культури з сучасними тенденціями у графічному дизайні. Аналізуються конкретні приклади інтеграції етнічних мотивів у такі сфери, як брендинг, айдентика, вебдизайн, мультимедійні проєкти, рекламна графіка, а також розробка інтерфейсів користувачів. Висвітлюється процес створення дизайну, що враховує особливості автентичної культури, не допускаючи при цьому культурної апропріації. Важливою темою статті є виклики, які ставить перед дизайнерами глобалізація, зокрема проблема втрати унікальних локальних культурних елементів у процесі масової комерціалізації. Показано, що використання міждисциплінарного підходу, який поєднує знання з етнології, соціології та дизайну, сприяє створенню високоякісних і конкурентоспроможних продуктів.

Розглянуто важливість культурного аналізу як одного з базових етапів у проєктуванні дизайнерських рішень, зокрема в контексті роботи з етнічними елементами. Використання сучасних цифрових інструментів дозволяє зберегти автентичність етнічних мотивів, роблячи їх доступними для широкої аудиторії. Завдяки цьому етнодизайн стає не лише засобом збереження традицій, але й механізмом їх переосмислення для нових поколінь. Це сприяє не тільки популяризації культурної спадщини, а й її інтеграції у глобальний контекст. Етнодизайн також сприяє розвитку креативної економіки, створюючи нові можливості для локальних дизайнерів та ремісників. Завдяки інтеграції традиційних елементів у сучасні продукти, він допомагає розширювати міжнародні ринки для автентичної продукції. Це стимулює культурний обмін, сприяє взаєморозумінню між народами та підтримує збереження нематеріальної культурної спадщини.

Ключові слова: *етнодизайн, культурна спадщина, глобалізація, візуальна ідентичність, комп'ютерна графіка, цифрові технології, брендинг, вебдизайн, мультимедійний дизайн, традиційні орнаменти, автентичність, культурна апропріація, графічний дизайн, міждисциплінарний підхід, цифрова адаптація.*

Aureliia KOLIESNIKOVA,
orcid.org/0000-0003-3949-6384
Senior Lecturer at the Department of Graphic Design
Kyiv National University of Technology and Design
(Kyiv, Ukraine) aurika.koliesnikova@gmail.com

Sviatoslav PODLIEVSKYI,
orcid.org/0000-0002-4608-7346
Candidate of Historical Sciences,
Associate Professor at the Department of Graphic Design
Kyiv National University of Technology and Design
(Kyiv, Ukraine) podlevskyi.sv@knutd.edu.ua

Alla OSADCHA,
orcid.org/0000-0001-5153-8028
Doctor of Philosophy,
Associate Professor at the Department of Graphic Design
Kyiv National University of Technology and Design
(Kyiv, Ukraine) osadcha.am@knutd.edu.ua

ETHNO DESIGN IN THE CONTEXT OF DIGITAL TECHNOLOGIES: THE ROLE OF COMPUTER GRAPHICS IN CREATING A VISUAL IDENTITY

Ethnodesign is an important tool for preserving and popularizing cultural heritage in the context of modern globalization. This direction in design plays an exceptionally significant role in shaping national identity and preserving traditions adapted to contemporary consumption formats. In today's world, dominated by globalization trends, ethnodesign becomes a tool for counteracting unification, emphasizing local peculiarities. The article examines the role of computer graphics as a key tool for creating visual identity based on ethnic elements. The authors focus on the extensive capabilities of digital technologies such as Adobe Illustrator, CorelDRAW, Blender, Photoshop, and other programs for adapting traditional ornaments, color palettes, typography, and symbols. Special attention is given to methods of combining elements of national culture with modern trends in graphic design.

The article analyzes specific examples of integrating ethnic motifs into fields such as branding, identity design, web design, multimedia projects, advertising graphics, and user interface development. The process of creating designs that take into account the characteristics of authentic culture while avoiding cultural appropriation is highlighted. An important topic addressed in the article is the challenges posed by globalization to designers, particularly the threat of losing unique local cultural elements through mass commercialization. It is demonstrated that using an interdisciplinary approach that combines knowledge from ethnology, sociology, and design contributes to the creation of high-quality and competitive products.

The importance of cultural analysis as one of the fundamental stages in the design process, particularly when working with ethnic elements, is discussed. The use of modern digital tools makes it possible to preserve the authenticity of ethnic motifs, making them accessible to a wide audience. As a result, ethnodesign becomes not only a means of preserving traditions but also a mechanism for reinterpreting them for new generations. This facilitates not only the popularization of cultural heritage but also its integration into the global context.

Ethnodesign also promotes the development of the creative economy, creating new opportunities for local designers and artisans. By integrating traditional elements into modern products, it helps to expand international markets for authentic goods. This stimulates cultural exchange, fosters mutual understanding between peoples, and supports the preservation of intangible cultural heritage.

Key words: *ethnodesign, cultural heritage, globalization, visual identity, computer graphics, digital technologies, branding, web design, multimedia design, traditional ornaments, authenticity, cultural appropriation, graphic design, interdisciplinary approach, digital adaptation.*

Постановка проблеми. Етнодизайн як галузь дизайну, яка базується на використанні етнічних мотивів, культурних символів і традицій різних народів для створення сучасних дизайнерських продуктів, є напрямком реакції на глобалізацію, що поступово уніфікує культурні особливості, витісняючи унікальність національного мистецтва. Етнодизайн дозволяє не лише зберегти культурну спадщину, а й адаптувати її до сучасних умов, зробити її доступною та зрозумілою для широкої аудиторії.

Наразі сучасний етнодизайн охоплює різноманітні сфери – від графічного дизайну до моди, архітектури та інтер'єру. У графічному дизайні етнічні мотиви часто використовують для ство-

рення логотипів, брендингу, рекламних макетів та цифрових продуктів. Завдяки цьому етнодизайн стає потужним інструментом для створення візуальної ідентичності, яка відображає національну або культурну приналежність. Основними елементами етнодизайну є орнаменти, кольорові схеми, символи та шрифти, що базуються на культурних традиціях. Наприклад, український етнодизайн активно використовує вишиванкові орнаменти, трипільські мотиви та народні міфологічні сюжети. У контексті глобальної цифровізації етнодизайн отримує нові можливості розвитку завдяки комп'ютерним технологіям. Сучасні програмні засоби дозволяють відтворювати навіть найдрібніші деталі традиційного мистецтва, інтегруючи їх у цифровий простір. Це не лише спрощує роботу дизайнерів, але й розширює межі застосування етнодизайну. Використання етнічних мотивів у графічному дизайні сприяє збереженню культурної спадщини та її популяризації на міжнародному рівні. У той самий час воно відкриває нові можливості для бізнес проєктів, які прагнуть виділитися на фоні конкурентів, використовуючи автентичні дизайнерські рішення. Таким чином, етнодизайн стає не лише естетичним, але й функціональним інструментом сучасного графічного дизайну.

Комп'ютерна графіка стала ключовим інструментом сучасного графічного дизайну, трансформуючи процес створення візуального контенту. Від моменту свого зародження в 1960-х роках, коли перші комп'ютери могли генерувати лише базові геометричні форми, до сучасних програм, які могли створити фотореалістичні зображення, ця галузь зробила колосальний крок вперед. Розвиток апаратного забезпечення і програмних рішень значно розширив можливості дизайнерів, надаючи інструменти для реалізації найскладніших ідей.

У сучасному графічному дизайні комп'ютерна графіка виконує різноманітні функції. Це не тільки засіб для візуалізації ідей, але й платформа для створення інтерактивного контенту, анімації та навіть доповненої реальності. Завдяки спеціалізованим програмам, таким як Adobe Illustrator, Photoshop, CorelDRAW, Procreate, Blender та ін., дизайнери можуть працювати з усіма типами графіки: векторною, растровою, 3D-графікою тощо. Це дозволяє інтегрувати комп'ютерну графіку в будь-яку сферу – від друкованої продукції до цифрових інтерфейсів.

Одним із ключових етапів розвитку комп'ютерної графіки стало впровадження тривимірного моделювання та процедурної анімації. Завдяки цим технологіям дизайнери змогли створити візуальні об'єкти, які виглядають максимально реалістично. Наприклад, 3D-графіка використовується для створення рекламних відео, візуалізації архітектурних проєктів, а також у відеоіграх та кіноіндустрії. Це розширило рамки можливостей графічного дизайну, дозволивши йому стати невід'ємною частиною інших творчих індустрій. Важливим аспектом сучасної комп'ютерної графіки є її доступність для дизайнерів різних рівнів підготовки. Хмарні сервіси, безкоштовні програмні засоби та онлайн-платформи навіть можуть початківцям освоювати основи графічного дизайну. Це сприяє не лише популяризації професії, але й розвитку нових форм співпраці між дизайнерами, компаніями та клієнтами.

Аналіз досліджень. Ми розглянули теоретичні основи етнодизайну у графічному дизайні, та визначили сутність етнодизайну проаналізувавши стан досліджень:

Етнодизайн – це напрям дизайну, який ґрунтується на адаптації етнічних мотивів до сучасних дизайнерських потреб, з метою популяризації культурної спадщини та створення унікальної візуальної ідентичності. Він поєднує традиційні форми, кольори та символи з актуальними дизайнерськими підходами, створюючи своєрідний місток між минулим і сьогоденням. Як зазначає в своєму дослідженні професор Руденченко А.А., етнодизайн дозволяє зберігати національні традиції, водночас інтегруючи їх у глобальний контекст (Руденченко, 2017).

Етнодизайн виступає важливим інструментом для збереження культурної ідентичності в умовах сучасного світу. Його сутність полягає у творчому переосмисленні традиційних форм, символів та орнаментів і перенесенні їх у нові контексти. Наприклад, у дослідженні Шпак О.В. підкреслюється, що етнодизайн відкриває можливості для культурної самореалізації, забезпечуючи глобальну інтеграцію через унікальні візуальні рішення, що базуються на етнічних мотивах (Шпак, 2023).

Зокрема, як зазначає Сиваш І.О., завдяки етнодизайну локальні елементи, притаманні конкретним культурам, можуть бути впроваджені у сучасний графічний дизайн, який стає конкурентоспроможним на міжнародному ринку. Використання етнічних мотивів дозволяє створювати продукти, які не лише відповідають сучасним трендам, а й приносять унікальність і емоційну глибину. Це підтверджує думку, що етнодизайн здатний стати важливим засобом інтеграції національних культур у глобальний дизайн-простір, роблячи його частиною світової культури (Сиваш, 2019).

Також ми дослідили історичний розвиток етнодизайну в контексті української культури:

Витоки етнодизайну в Україні походять з народного мистецтва, яке здавна формувало візуальну культуру нації. Орнаменти, що прикрашали вишиванки, керамічні вироби, дерев'яні меблі та архітектуру, слугували не лише декоративними елементами, а й були засобом передачі інформації про світогляд, цінності та традиції українського народу. Згідно з дослідженнями, трипільські орнаменти, козацька символіка та народна вишивка стали основою для створення багатьох сучасних дизайнерських рішень (Сиваш, 2019).

Історично етнодизайн в Україні розвивався в умовах соціальних і політичних змін, які впливали на його форми та функції. Наприклад, у 20-х роках XX століття, під час національного відродження, мистецтво стало важливим засобом вираження ідентичності та самоствердження. Як зазначає Шпак О.В., «етнодизайн у цей період виконував функцію культурного опору, символізуючи прагнення народу до незалежності та збереження своєї унікальності» (Шпак, 2023).

У сучасній Україні етнодизайн активно інтегрується у різні галузі дизайну, включаючи графічний, предметний, інтер'єрний та цифровий. Сучасні приклади використання етнодизайну демонструють його здатність зберігати культурну спадщину, одночасно створюючи інноваційні дизайнерські продукти. Це підтверджує значущість етнодизайну для формування сучасної національної ідентичності у глобалізованому світі (Руденченко, 2017).

Мета статті – є дослідження можливостей інтеграції етнодизайну в сучасний графічний дизайн за допомогою цифрових технологій. Етнодизайн, як форма збереження та популяризації культурної спадщини, потребує нових інструментів адаптації до сучасних вимог дизайну. Використання комп'ютерної графіки відкриває безліч можливостей для перенесення етнічних мотивів у цифровий простір, що сприяє їх доступності та актуальності для глобальної аудиторії. У статті ставиться задача продемонструвати роль комп'ютерної графіки у створенні візуальної ідентичності, яка обґрунтовується на етнічних елементах.

У межах цієї статті розглядаються конкретні методи адаптації етнічних елементів у цифровий дизайн, а також їх вплив на формування видимої ідентичності. Також, досліджуються практичні приклади використання комп'ютерної графіки для створення брендингу, рекламної продукції та культурних проєктів. Це дозволяє проаналізувати, як сучасні технології здатні розширити рамки етнодизайну та зробити його доступним і привабливим для аудиторії різних рівнів.

У статті акцентується увага на міждисциплінарному підході до графічного дизайну, де етнодизайн виступає джерелом креативності, а комп'ютерна графіка – засобом її реалізації. Такий симбіоз сприяє створенню інноваційних дизайнерських продуктів, які є викликом сучасного світу та зберігають національну ідентичність у глобалізованому просторі.

Виклад основного матеріалу. Також ми розглянули питання значення етнодизайну як засобу збереження культурної ідентичності, як такого що виконує важливу роль у збереженні та трансляції культурної спадщини. Через візуалізацію етнічних мотивів у графічному дизайні національні цінності можуть бути представлені сучасними засобами. Наприклад Шпак О.В. у своїх дослідженнях зазначає що збереження традицій через етнодизайн забезпечує спадковість культури та сприяє її популяризації у глобальному контексті (Шпак, 2023).

У сучасному світі, де домінують тенденції глобалізації, етнодизайн стає інструментом протидії уніфікації, акцентуючи увагу на локальних особливостях. Наприклад, використання української вишивки, орнаментів та символів у брендингу дозволяє підкреслити унікальність продукту, який завдяки етнодизайну стає впізнаваним та емоційно значущим. Такі підходи допомагають інтегрувати національні цінності в сучасну комерційну культуру (Сиваш, 2019).

Сучасні технології відкривають нові можливості для адаптації етнодизайну до потреб молодіжної аудиторії. Використовуючи цифрові інструменти, такі як соціальні мережі, мобільні додатки та віртуальна реальність, дизайнери можуть інтегрувати традиційні символи у формати, зрозумілі для нового покоління. Це сприяє оновленню та актуалізації культурних традицій, роблячи їх доступними та цікавими для широкої аудиторії (Руденченко, 2017).

Ми також дослідили можливість використання етнічних мотивів у графічному дизайні, та створили авторську таблицю для того щоб продемонструвати приклади використання етнічних орнаментів, символів, кольорових схем та шрифтів у візуальній комунікації (табл. 1).

Орнаменти є основою етнодизайну, оскільки вони не лише прикрашають об'єкти, але й передають культурні смисли. У дослідженні Руденченко А.А. підкреслюється, що орнаменти у графічному дизайні є не просто декоративними елементами, а ключовими складовими, що фор-

Таблиця 1

Категорія	Приклад	Сфера використання	Примітка
Етнічні орнаменти	Паттерни, арабески у візерунках для упаковки	Дизайн упаковки, брендинг	Арабські орнаменти передають розкіш та елегантність
Етнічні символи	Скандинавські руни у логотипах	Айдентика бренду, маркетинг	Символи використовуються для асоціації з міцністю та традиціями
Кольорові схеми	Африканські яскраві кольори в постерах	Рекламна графіка, події	Передають життєрадісність і культурну автентичність
Етнічні шрифти	Китайська каліграфія в дизайні меню	Графічний дизайн, брендування ресторанів	Підкреслює автентичність кухні та культури

мують ідентичність, базовану на національних традиціях. Вони сприяють створенню візуального зв'язку між поколіннями (Руденченко, 2017).

Символи етнодизайну мають глибокий історичний та духовний контекст, що відображає культурні корені народу. Наприклад, тризуб, як символ державності, або козацькі мотиви у графічному дизайні стали знаковими елементами, які передають національну ідентичність. Вони використовуються як в історичних реконструкціях, так і в сучасних брендингових кампаніях, що підкреслює їхню універсальність.

Кольори також відіграють важливу роль у етнодизайні, адже вони формують емоційні акценти та посилюють символічне значення дизайну. Наприклад використання червоного та чорного, традиційного для українських вишиванок, асоціюється з коханням, родючістю, боротьбою, що надає глибину і змістовність дизайнерським рішенням. Це робить кольори потужним інструментом у формуванні культурної ідентичності.

Сучасний етнодизайн не лише відтворює традиційні елементи, а й трансформує їх у нові форми, придатні для використання у цифрову епоху. Як зазначають Михайло Селіватов та Альона Лебедєва у статті «Народний дизайн: поняття, яке не стало терміном», народний дизайн інтегрує культурні орнаменти, кольорові схеми та символи в сучасні дизайнерські рішення, одночасно залишаючись джерелом натхнення для інноваційних підходів (Селіватов, Лебедєва, 2020). Також дослідження Руденченко А.А. підтверджує, що народні візуальні елементи є ключовими у формуванні національної ідентичності, а їх поєднання із сучасними технологіями відкриває нові перспективи для графічного дизайну (Руденченко, 2017). У свою чергу, використання проєктної діяльності, як зазначає Пуховська Л.П., сприяє кращому розумінню культурних кодів у контексті дизайнерської освіти (Пуховська, 2020). Сучасний етнодизайн є ключовим напрямом у розвитку графічного дизайну, зокрема в Україні, де велика увага приділяється збереженню та популяризації національної ідентичності через візуальні засоби. Наталія Удріс-Бородавко у своїх дослідженнях наголошує, що використання національних символів, орнаментів і кольорових схем сприяє не лише збереженню культурної спадщини, але й формуванню впізнаваного стилю українського графічного дизайну. У книзі «Графічний дизайн з українським обличчям» авторка підкреслює, що дизайнери повинні звертатися до семантики традиційного мистецтва для створення продуктів, які ефективно комунікують ідею національної унікальності. Крім того, у статті «Етнодизайн в Україні: точка біфуркації відбулася» дослідниця аналізує сучасні виклики, з якими стикається етнодизайн, і наголошує на необхідності адаптації традиційних елементів до новітніх технологій, зокрема цифрових (Удріс-Бородавко, 2020; 2021).

В процессі нашого дослідження ми звичайно розглянули сучасні програмні засоби для роботи з цифровізацією етнодизайну: Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, CorelDRAW, Blender та інш.

Сучасні програмні засоби забезпечують дизайнерів потужними інструментами для роботи з етнічними мотивами. Завдяки цим програмам, графічні дизайнери можуть легко адаптувати традиційні елементи народного мистецтва до нових цифрових форматів, зберігаючи автентичність і збагачуючи їх новими художніми виразами. Наприклад Adobe Illustrator чи CorelDRAW дозволяють працювати з векторною графікою, що є необхідним для створення чистих, чітких ліній та орнаментів, характерних для етнодизайну, а Photoshop чи Procreate як інструмент для створення растрової графіки, використовуються для детальної обробки зображень, підготовки кольорових схем та створення текстур.

Ці програмні засоби дають змогу не лише відтворювати традиційні мотиви, а й інтерпретувати їх у нових контекстах. Вони дозволяють інтегрувати етнічні елементи у брендинг, веб-дизайн, рекламу та інші комунікаційні продукти, забез-

печуючи ефективну адаптацію народних символів до вимог сучасного ринку. Завдяки численним фільтрам, інструментам редагування та можливості працювати з високою роздільною здатністю, ці програми відкривають широкий простір для творчих рішень і експериментів з етнічними формами.

Сучасні технології 3D-моделювання та цифрової анімації надають унікальні можливості для відтворення та адаптації етнічних елементів у графічному дизайні. Завдяки програмам, таким як Blender, Autodesk Maya та Cinema 4D, дизайнери можуть створювати тривимірні моделі традиційних символів та орнаментів, надаючи їм глибину і об'єм. Це дозволяє розширити межі використання етнодизайну, додаючи до нього нові технологічні виміри, що особливо важливо для створення сучасних цифрових продуктів, таких як інтерактивні вебсайти, ігри чи мультимедійні презентації. Цифрова анімація та 3D-моделювання надають можливість оживити етнічні мотиви, перетворюючи їх у динамічні елементи, що можуть бути використані в різноманітних платформах, від рекламних роликів до мобільних додатків чи відеоігр. Завдяки анімації, традиційні елементи отримують нове життя, а їх використання стає не лише символічним, а й технологічно актуальним. Це дозволяє сучасним дизайнерам комбінувати культурну спадщину з інноваційними підходами в області анімації та візуальних ефектів, створюючи вражаючі інтерактивні досвіди для користувачів.

Цифрові технології значно впливають на збереження автентичності культурних символів, дозволяючи забезпечити точне та детальне відтворення традиційних етнічних елементів, таких як орнаменти, символи, кольори, шрифти, без втрати їхнього змісту. Використання цифрових технологій дає можливість відтворювати та зберігати культурну спадщину у вигляді високоякісних цифрових архівів, доступних для широкої аудиторії. Оцифрування етнічних елементів дозволяє зберігати їх не лише для наукових та культурних цілей, але й для комерційного використання, адаптуючи до потреб сучасного дизайну.

Завдяки такій технології як 3D-сканування, можливе точне відтворення етнічних мотивів і архітектурних елементів, що дозволяє зберегти культурну спадщину в найдрібніших деталях. Це сприяє не лише збереженню автентичності, але й дає змогу інтегрувати ці елементи в нові культурні контексти, роблячи їх доступними для сучасного сприйняття. Таким чином, цифрові технології відкривають нові можливості для збереження та популяризації культурних символів, водночас зберігаючи їхню автентичність і значення.

Ми виокремили два основні етапи роботи над об'єктом із використанням етнічних елементів:

Аналіз культурних особливостей: Першим етапом роботи над об'єктом з використанням етнічних елементів є детальний аналіз культурних особливостей. Це включає вивчення історичного контексту, орнаментів, символів та кольорів, які мають значення для певної культури чи етнічної групи. Аналіз дозволяє визначити ключові елементи, які можуть бути адаптовані до сучасного дизайну, зберігаючи при цьому їхню автентичність і символічне навантаження. Важливо враховувати семантику орнаментів, щоб уникнути некоректної інтерпретації культурних символів, що може спричинити втрату їхнього значення або порушити культурну етику. Цей етап також включає дослідження цільової аудиторії, щоб зрозуміти, як етнічні мотиви можуть бути сприйняті у сучасному контексті. Наприклад, вивчення традиційних вишивок чи геометричних орнаментів дозволяє створити візуальний зв'язок між традиціями і сучасністю, враховуючи естетичні вподобання сучасного споживача. Таким чином, аналіз культурних особливостей є ключовим етапом у процесі інтеграції етнічних елементів у графічний дизайн.

Створення цифрових макетів – етап поєднує традиційні етнічні мотиви з сучасними графічними рішеннями. На цьому етапі використовуються програмні засоби, такі як Adobe Illustrator чи CorelDRAW чи інш., які дозволяють відтворити складні орнаменти, символи та кольорові схеми у цифровому форматі. Це дає можливість точно адаптувати традиційні елементи до сучасного дизайну, зберігаючи їхню символічну цінність.У процесі створення макетів важливо дотримуватися балансу між традицією та інновацією, забезпечуючи гармонійне поєднання елементів. Наприклад, макети можуть включати традиційні орнаменти, стилізовані під сучасні графічні тренди, або ж інтеграцію етнічних символів у сучасні логотипи. Завдяки цьому етапу дизайнери створюють готовий продукт, який відповідає сучасним вимогам і водночас передає глибокий культурний зміст.

Також ми викоремили деяку проблематику інтеграції етнодизайну у сфері візуальної комунікації:

1. *Виклики глобалізації та втрата унікальності культури.* У сучасному світі глобалізація значно впливає на всі аспекти дизайну, включаючи візуальні комунікації. Етнодизайн, що базується на автентичних культурних елементах, часто сти-

кається з ризиком уніфікації та втрати своєї унікальності. Глобальний ринок диктує стандарти, що заохочують універсальні підходи до дизайну, які іноді ігнорують локальну специфіку. Це може призвести до поверхневого використання етнічних мотивів без глибокого розуміння їхньої культурної цінності, що створює ризик втрати автентичності та перетворення етнодизайну на декоративний елемент без змісту. Інтеграція етнічних мотивів у візуальні комунікації потребує делікатного підходу, щоб зберегти їхню культурну цінність і запобігти культурній апропріації.

2. *Брак освіти та досліджень у галузі етнодизайну.* Однією з ключових проблем є недостатній рівень обізнаності серед дизайнерів про принципи етнодизайну та його естетичні та семантичні особливості. Багато професіоналів не мають доступу до досліджень і навчальних матеріалів, які пояснюють значення та історичний контекст етнічних елементів. Як результат, використання етнічних мотивів у візуальних комунікаціях часто залишається поверхневим і позбавленим концептуальної основи. Розвиток програм навчання для дизайнерів, що включають вивчення локальної культури та етнічних традицій, може стати важливим кроком у подоланні цього виклику.

3. *Технічні обмеження і адаптація до сучасних медіа.* Інтеграція етнічних мотивів у цифрові платформи, такі як вебдизайн або мобільні застосунки, стикається з технічними викликами. Багато традиційних елементів складно адаптувати до сучасних медіа через їхню текстурну складність або кольорову палітру, яка може бути несумісною з вимогами цифрових платформ. Дизайнерам доводиться шукати компроміси між збереженням автентичності і технічною адаптацією. Наприклад, у вебдизайні часто виникають проблеми з відображенням дрібних орнаментів або використанням традиційних кольорів, що не відповідають сучасним стандартам колірної контрастності.

4. *Етичні аспекти та культурна апропріація*. Питання етичності використання етнічних мотивів у візуальних комунікаціях є ще однією серйозною проблемою. Неправильне або безвідповідальне використання культурних символів може сприйматися як зневага до традицій та викликати негативну реакцію з боку локальних спільнот. Важливо, щоб дизайнери розуміли семантичне навантаження елементів, які вони використовують, і працювали в тісній співпраці з носіями культури. Це дозволяє уникнути спрощення або викривлення значення традиційних символів, забезпечуючи їхнє коректне використання у сучасному контексті.

Висновок. Етнодизайн у сучасному графічному дизайні виступає важливим інструментом збереження і популяризації культурної спадщини. Інтеграція етнічних мотивів у цифровий простір сприяє їх адаптації до сучасних умов і робить доступними для широкої аудиторії. Завдяки використанню комп'ютерної графіки та цифрових технологій вдається не лише відтворювати традиційні орнаменти, символи й кольори, але й створювати нові форми, що відповідають потребам глобального ринку.

У статті акцентовано увагу на ключових етапах роботи з етнічними елементами: аналіз культурних особливостей та створення цифрових макетів, які дозволяють гармонійно поєднувати традиції та інновації. Також розглянуто виклики глобалізації, проблеми збереження автентичності та запобігання культурній апропріації, що вимагають делікатного підходу до інтеграції етнічних мотивів.

Сучасні цифрові технології відкривають нові можливості для розвитку етнодизайну, роблячи його інструментом не лише естетичного, але й функціонального значення. Етнодизайн не лише забезпечує спадковість культурних традицій, а й сприяє формуванню унікальної візуальної ідентичності, що є важливим чинником у глобалізованому світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сиваш І. О. Мистецтво етнодизайну в художній культурі України XX – початку XXI ст: Дисертація кандидата мистецтвознавства: 26.00.01/ Національна академія керівних кадрів культури і мистецтва. Київ, 2019. 210 с.

2. Руденченко А. А. Теоретичні і методичні засади навчання етнодизайну студентів у вищих мистецьких навчальних закладах: Дисертація доктора педагогічних наук: 13.00.02/ Інститут обдарованої дитини НАПН України. Київ, 2017. 427 с.

3. Шпак О. В. Підготовка майбутніх бакалаврів графічного дизайну до застосування каліграфії у професійній діяльності: Дисертація доктора філософії: 015.01/ Київська Державна Академія Декоративно-Прикладного Мистецтва і Дизайну імені Михайла Бойчука. Київ, 2023. 285 с.

4. Selivatchov M., Lebedieva A. Folk design: a notion that did not become a term. Academia Letters: article 4769. Palo Alto. 2022.

5. Проектна діяльність у системі професійної освіти: практичний посібник/ Пуховська Л. П., та ін. Житомир: Полісся, 2020. 236 с.

6. Удріс-Бородавко Н. Етнодизайн в Україні: точка біфуркації відбулася. Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну. Київ. 2020. Том 3 № 2. С. 28–36.

REFERENCES

1. Syvash I. (2019) Mystetstvo etnodyzainu v khudozhnii kulturi Ukrainy XX – pochatku XXI st. [The art of ethnodesign in the artistic culture of Ukraine of the 20th – early 21st centuries]: 26.00.01/ Natsionalna akademiia kerivnykh kadriv kultury i mystetstva. Kyiv. 210 s. [in Ukrainian].

2. Rudenchenko A. (2017). Teoretychni i metodychni zasady navchannia etnodyzainu studentiv u vyshchykh mystetskykh navchalnykh zakladakh. [Theoretical and methodological principles of teaching ethnodesign to students in higher art institutions]: Dysertatsiia doktora pedahohichnykh nauk: 13.00.02/ Instytut obdarovanoi dytyny NAPN Ukrainy. Kyiv. 427 s. [in Ukrainian].

3. Shpak O. (2023) Pidhotovka maibutnikh bakalavriv hrafichnoho dyzainu do zastosuvannia kalihrafii u profesiinii diialnosti. [Preparation of future bachelors of graphic design for the use of calligraphy in professional activities]: Dysertatsiia doktora filosofii: 015.01/ Kyivska Derzhavna Akademiia Dekoratyvno-Prykladnoho Mystetstva i Dyzainu imeni Mykhaila Boichuka. Kyiv. 285 s. [in Ukrainian].

4. Selivatov M., Lebedieva A. (2022). Narodnyi dyzain: poniattia, iake ne stalo terminom. [Folk design: a notion that did not become a term]. Academia Letters. Palo Alto.

5. Pukhovska L. P., ta in. (2020) Proektna diialnist u systemi profesiinoi osvity. [Project activity in the system of professional education]: praktychnyi posibnyk. Zhytomyr: Polissia, 236 s. [in Ukrainian].

6. Udris-Borodavko N. (2019) Etnodyzain v Ukraini: tochka bifurkatsii vidbulasia. [Ethnodesign in Ukraine: the bifurcation point has occurred]. Demiurh: Idei, Tekhnolohii, Perspektyvy Dyzainu. Kyiv. T. 3 № 2. S. 28–36. [in Ukrainian].